

Faxe Kommune, 2019

Strategi for Fælles om Forebyggelse

En tidlig og sammenhængende indsats, så alle børn og unge opnår de bedste muligheder for udvikling, trivsel og selvstændighed.

Indhold

Indledning	3
Anbefaling.....	4
Strategi.....	5
Inspiration	5
Faxe Kommunes relevante politikker og strategier	7
Gennemførte initiativer i Faxe Kommune	7
Socialudvalgets område	7
Børn & Læringsudvalgets område	8
Hvilke gode tiltag kan der bygges videre på?.....	9
Ambition	13
Anbefalinger	14
Fokuspunkter og investering	15
Opgørelse over investeringsbehov	22
Økonomi	23

Indledning

Denne strategi beskriver en fælles retning. En fælles retning som skal styrke børn, unge og familiers liv, og som sætter borgeren i centrum. For at kunne lykkes skal der investeres i området.

Strategien sætter fokus på det samlede børne- og ungeområde – på fællesheden, og er derfor den røde tråd mellem det generelle arbejde i institutioner og skoler, det almene forebyggende arbejde og den målrettede indsats over for børn og unge med behov for særlig støtte. Strategien kaldes Fælles om Forebyggelse, fordi alle arbejder med forebyggelse, og fordi forebyggelse giver mening. Forebyggelse ses ofte som værende lig med tidlig indsats, der kan forebygge, at problemer vokser sig større, så der i et længere perspektiv ikke opstår negative følgevirkninger. Det er effektivt og rentabelt jf. bl.a. James Heckman¹.

Men forebyggelse handler om andet end alder og at sætte tidligt ind. Forebyggelse handler også om at løse problemerne med det samme, at sætte rigtigt og individuelt orienteret ind, når behovet opstår. Helst uden den ofte langvarige sagsbehandlingsproces.

Faxe Kommune har ikke tidligere haft en sådan strategi.

Grundet de sidste års økonomiske og ressourcemæssige udfordringer på hele området vurderes det, at der er behov for at ændre på kommunens måde at arbejde på. Der er behov for en såkaldt turnaround. For at kunne gennemføre en sådan, må der investeres – primært i medarbejdere, så der er ressourcer nok.

Der er flere årsager til, det er nødvendigt med denne strategi:

- Manglende fælles retning i hele den samlede organisation Faxe Kommune
- Manglende sammenhæng mellem det almene og det specialiserede
- Der er flere tiltag, redskaber og værktøjer men ingen fælles overordnede mål
- Familierne skal have mulighed for at indtage bordenden, når udfordringer skal løses
- Underretningsantallet er steget kraftigt gennem de sidste år – 95 % på 4 år
- Anbringelsestallet er støt stigende
- Stigende segregation på skoleområdet
- Behov for tidlig opsporing og kvalitet i dagtilbud
- Vedvarende overforbrug og store økonomiske udfordringer på hele området
- Gentagende behov for tillægsbevillinger på området
- Flere udviklingstiltag iværksat men uden den nødvendige effekt
- Behov for koordineret helhedstænkning på tværs.

Strategien bygger derfor på tre overordnede fokuspunkter:

1. Hurtig opsporing og tidlig indsats
(systematisk og tidlig opsporing, tilbudsviften og indsatsstrappen udvikles, indsatser der virker)
2. Styrket adgang til støtte og hjælp

---

¹ Heckman, James J.; Schools, Skills, and Synapses. Invest in early childhood development: Reduce deficits, strengthen the economy. University of Chicago. Discussion Paper no. 3515. May 2008.

(et tydeligt, tidligt og sammenhængende rådgivningstilbud, styrket myndighedsarbejde, ressourceorienteret tilgang)

3. Effektivt og tværfagligt samarbejde

(samarbejde mellem almen og specialiseret, fælles mål og fælles løsninger, fornødne ressourcer og råde-/handlerum i TVÆRS)

I fokuspunkterne ligger, at børn, unge og familier skal have den hjælp, de har brug for, så hurtigt som muligt og at hjælpen skal være den bedst egnede. For at sikre dette, er det nødvendigt med et velfungerende tværfagligt samarbejde, mere dialog mellem alle parter og tættere kontakt med og inddragelse af familierne herunder at sagsbehandlere har færre sager. Det er nødvendigt, at hjælpen er tilgængelig og kvalificeret, og at den faktisk gør en forskel for familierne.

Anbefaling

For at kunne iværksætte strategien og lykkes med at være Fælles om Forebyggelse er der behov for en investering i medarbejdere, kompetencer og værktøjer. Denne strategi redegør for investeringsbehovet. Ved at opnormere på medarbejdersiden kan der opnås gevinster på foranstaltningssiden, idet det i højere grad bliver muligt at have tæt kontakt til familier, der har brug for noget ekstra, at styrke samarbejdet tværfagligt og helhedsorienteret, at sætte tidligere og hurtigere ind med en fleksibel, lavtærskel indsats. Det anbefales, at sagsbehandlernes sagsantal nedbringes fra nuværende ca. 55 i gennemsnit til ca. 30 i gennemsnit, så sagsbehandlere får mulighed for at fungere som socialrådgivere og bringe deres stærke social fagligheder i spil i samarbejdet med familierne. Udgifter til denne opnormering forventes i særdeleshed indtjent på foranstaltningssiden.

Det afkast, der må komme, investeres i at udvikle de konkrete forebyggende indsatser.

	Etableringsudgift i opstarts år (2020)	Udgift det efterfølgende år (2021)	Udgift fremadrettet (2022-)
Opsporingsværktøj købes/udvikles/drift.	250.000 kr.	50.000 kr.	0 (udgift tages fra afkast)
Kompetenceudvikling, indsatsstrappen og Sign of Safety	50.000 kr.	0	0
2 sundhedsplejersker (tidlig, tværfaglig indsats)	1,2 mio. kr.	1,2 mio. kr.	1,2 mio. kr.
21 sagsbehandlere (nedsættelse af sagsantal pr. rådgiver til 25 sager og tættere kontakt til familier)	10,5 mio. kr.	10,5 mio. kr.	10,5 mio. kr.
3 socialrådgivere (tilknyttes dagtilbud og skoler)	1,5 mio. kr.	1,5 mio. kr.	1,5 mio. kr.
Pulje til styrkelse af TVÆRS (ansættelse af medarbejdere)	2 mio. kr.	2 mio. kr.	2 mio. kr.
Projektleder (2 år, deltid)	450.000 kr.	450.000	0
I alt	15.950.000 mio. kr.	15.700.000 mio. kr.	15.200.000 mio. kr.

Ingen af målene skal ses isoleret. Målet er grundlæggende en bedre indsats for alle børn og unge samt deres familier og øget mulighed for at opnå livsduelighed samt at sikre en målrettet, helhedsorienteret og langsigtet indsats.

Det er et fælles ansvar at lykkes, for sammen kan vi mere!

Strategi

Denne strategi er udarbejdet med henblik på at styrke børne- og ungeområdet og på baggrund af et politisk ønske om fokus her på. Strategien er inspireret af andre kommuners omlægninger og resultater af indsatser og mindset i forhold til øget fokusering og prioritering af forebyggelsesområdet.

En strategi giver anledning til:

- Fælles retning
- Sammenhæng mellem det daglige arbejde og de politiske mål og strategier, der er vedtaget
- Indsatser, der er i tråd med de overordnede politiske prioriteringer
- Klarhed over mål og intentioner

Formålet med strategien er:

- At omlægge tilgangen på området for børn og unge, så der kan sættes tidligere, mere forebyggende og mere effektivt og fokuseret ind
- at skabe grundlag for bedre trivsel og læring for børn, unge og deres familier
- at investere klogere, så udgifterne på området udsatte børn, unge og voksne reduceres over tid

Det er centralt, at der er politisk og ledelsesmæssigt fokus, og at der sættes en klar retning og tydelige mål for indsatsen. Lige så centralt er det, at politik og strategi omsættes til det daglige arbejde, og at der således er sammenhæng mellem den politiske ramme og retning, og den måde der arbejdes på i praksis. Strategien formulerer derfor en fælles retning for og et fælles fokus på arbejdet med børn og unge.

Da denne strategi indebærer ændring af tilgang og nye måder at (sam-)arbejde på, er der ikke tale om et projekt, der løber inden for en afgrænset årrække. Her er tale om en varig ændring. Strategien holder sig primært på et operativt niveau og skal følges op med en administrativ handleplan, der konkretiserer indsatsen. I de første 2 år opsættes dog en projektorganisation til styring og implementering med styregruppe, projektgruppe og projektleder, herunder afrapportering til politisk niveau.

Inspiration

På nationalt niveau er den tidlige forebyggelse også i fokus. Den tidligere regering afsatte 280 mio. kr. på finansloven for 2014-2017 til forebyggelsespakken '**Tidlig indsats – livslang effekt**'. En pakke, som skulle støtte kommuner og frivillige organisationer i en tidlig og forebyggende indsats.

Med en ændring i Serviceloven oktober 2014 formuleredes **servicelovens § 11** som en egentlig forebyggelsesparagraf. Med § 11, stk. 3 har kommunerne således mulighed for at visitere til en tidlig og forebyggende indsats til børn, unge og familier med konkrete og afgrænsede problemstillinger. Dette skaber et godt afsæt for at tage hånd om problemerne tidligt i forløbet.

I marts 2015 satte **KL** fokus på forebyggelse og inklusion med oplægget 'De udsatte børn – Fremtiden er deres'. Et oplæg, som bl.a. opfordrer kommunerne til at tilføre børn kompetencer tidligt i livet og styrke det tværprofessionelle samarbejde og sagsbehandlingen på børne- og ungeområdet.

En tidlig og forebyggende indsats for børn og unge giver både menneskelig, faglig og økonomisk mening. Det er bl.a. forskning og evalueringer fra **SFI/VIVE**², **Egmont fonden**³ og **Rockwool**⁴, som peger på, at den såkaldte negative, social arv er svær at bryde, at børn og unge der er i en udsat position kan have svært ved at komme ud af den position, og at børn og unge, der anbringes udenfor hjemmet, klarer sig langt dårligere på stort set alle parametre (skole, helbred, trivsel) end deres jævnaldrende.

Siden 2015 har mange kommuner (bl.a. Hvidovre, Hørsholm, Egedal ud af en liste på ca. 50) valgt at omlægge indsatsen mod den såkaldte **Sverigesmodel**. Modellen henviser til inspiration fra Sverige med hensyn til et lavt sagsantal pr. sagsbehandler, en systematisk, forebyggende tilgang på tværs af sagsbehandling og tilbudsvifte, fokus på kortere og mere effektive anbringelser og på indsatser tæt på barnets/den unges hverdagsliv og oftere opfølgning i sager.

At den svenske model er særlig interessant og relevant at bringe ind i en dansk kontekst, underbygges af at Servicelovens seneste **reformer** ligeledes er inspireret af den svenske model. Både anbringelsesreformen og Barnets Reform har bl.a. et øget fokus på sikre en tidlig indsats, samt at de indsatser, som iværksættes, skal være både mindst mulig indgribende og mest mulig effektive.

Samtidig peger **Socialstyrelsens** erfaringer fra Task Forcen på børne- og ungeområdet på, at der er behov for at styrke sammenhængen mellem indsatserne i myndighedsregi og på almenområdet for at kunne gribe tidligere og mere helhedsorienteret ind.

Den nye dagtilbudslov (1. juli 2018) med krav om nye styrkede pædagogiske læreplaner, har fokus på at arbejde med afsæt i et fælles pædagogisk grundlag på baggrund af flere centrale elementer blandet andet leg, børnefællesskaber og et bredt læringsbegreb. Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så deres trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes, hvordan der samarbejdes med forældre om børns læring og hvordan overgange håndteres.

Børn, som har gået i dagtilbud med høj kvalitet, klarer sig bedre end børn, der ikke har. Den høje kvalitet øger blandt andet børnenes muligheder for at få en uddannelse og dermed et arbejde, så de kan forsørge sig selv og deres familier⁵. Som en del af finansloven afsættes 1 milliard kroner til et løft af de første og vigtige år i børn fra sårbare familiers liv med initiativet **”1.000-dages-program – en bedre start på livet”**. Med initiativet vil regeringen sætte ind tidligt. Hensigten med puljen er en bred indsats, der skal hjælpe de sårbare og udsatte familier og børn i de første 1.000 dage af barnets liv gennem de tre mest centrale arenaer for det lille barn: dagtilbud af høj kvalitet, efteruddannelse af pædagoger og dagplejere, afprøvning af metoder og praksisser til vejledning af familier og en styrkelse af sundhedsplejen. Sundhedsplejen har stor betydning for familiens trivsel, og kommer som en naturlig indsats i langt de fleste hjem. De første 1000 dage er afgørende i et barns liv og her, hvor der virkelig kan sættes tidligt ind.

---

² Thomsen, Jens-Peter (red.); Unge i Danmark – 18 år og på vej til voksenlivet årgang 95 – forløbsundersøgelsen af børn født i 1995, SFI, København 2016.

³ Egmont fonden; En bedre start - livsduelighed hos de allermindste, København, 2016.

⁴ Hald Andersen m.fl.; ”Når man anbringer et barn”, Rockwool Fondens Forskningsenhed, 2013.

⁵ Christoffersen, Mogens Nygaard m.fl.; ”Daginstitutionens betydning for børns udvikling”, SFI, København 2014

Faxe Kommunes relevante politikker og strategier

Byrådet vedtog i november 2016 en ny sammenhængende børne- og ungepolitik, som sætter den overordnede ramme og retning for hele arbejdet med børn, unge og familier, og som, sammen med denne strategi, netop fungerer som den røde tråd, der er behov for.

I politikken er visionen, at ”alle børn og unge i Faxe Kommune får en opvækst, hvor de oplever sammenhæng, helhed og mening, alle børn og unge skal indgå i et aktivt og ligeværdigt fællesskab, hvor alle har mulighed for at klare sig godt”. Omdrejningspunktet er livsduelighed, mestring, fælles løsninger og tæt samarbejde med familierne.

Børne- og ungepolitikens tre metaforer forklarer, hvordan alle samarbejder og gør deres bedste for at lykkes:

- Vi står på tær – skaber udsyn og holder balancen
- Vi åbner døre – og er klar til at hjælpe over dørtrinnet
- Vi er holdspillere – og bruger hele banen

Også Faxe Kommunes planstrategi, som er det overordnede strategiske grundlag for udvikling i Faxe Kommune, omhandler børn og unge. Her er fokus på:

- Uddannelse
- Inkluderende fællesskaber
- Gode læringsmiljøer
- Plads til forskellighed
- Overgange og samarbejde

Gennemførte initiativer i Faxe Kommune

Faxe Kommune har gennem de seneste år iværksat flere tiltag med sigte på at styrke området.

Socialudvalgets område

I 2013 blev **Kvalitetsprojektet** i børne- og ungemyndigheden igangsat. Her blev afsat 1,2 mio. kr. i budgetforliget til øget netværksinddragelse, styrket sagsbehandling og lovmedholdelighed, herunder nyt IT system, samt sagsgennemgange af ekstern revision. Der var fokus på bedre forebyggelse, færre anbringelser og øget brug af netværk. Der blev også ansat 2 medarbejdere og indført Familierådslagning. Projektet afsluttes i 2016 med en evaluering, hvor der fandtes stor fremgang i forhold til de udpegede udfordringer.

I 2015 indgår Faxe Kommune samarbejdsaftale med Børns Vilkår om projekt **Bedre Børneinddragelse**. Projektet løb til 2018, og havde fokus på hvordan børn og unge inddrages bedst muligt i egen sag, herunder kommunikation med børn og unge.

Daværende Børne- og Familieudvalg besluttede i 2016, at der skulle arbejdes videre med den såkaldte Sveriges- eller Herningmodel i en Faxe-udgave, herunder at en sådan model skulle indgå i

budgetprocessen. I budgetforliget afsættes dog i stedet for 3,6 mio. kr. i 2017-2020 til en **udviklingspulje til Socialcentrets myndighedsarbejde**, derunder at mindske sagsmængden hos den enkelte medarbejder, styrke fagligheden og understøtte sikring af den rette indsats og kvalitet i opgaveløsningen samt en ekstern analyse af området i forhold til anbringelser og aflastning. Der ansættes 4 medarbejdere, heriblandt en medarbejder med fokus på IT og ledelsesinformation. Der blev desuden indledt samarbejde med Socialstyrelsen i form af workshop og oplæg. En række initiativer (styrket samarbejde mellem almenområdet og specialområdet, afprøvning af én fælles handleplan, udbredelse af en samarbejdsmodel ved overgang fra ungdom til uddannelse, flere tværfaglige mødefora) er blevet gennemført.

På trods af dette er der i Faxe Kommune stadig en række udfordringer; et kraftigt stigende antal underretninger (fra 524 i 2014 til 1023 i 2017 – en stigning på 95,2 % på 4 år), øget udgifter til forebyggelse og anbringelse samt et stort antal sager. Også antal anbragte børn og unge er stigende. Fra 87 pr. 31.12 2014 til 131 pr. 31.12 2018. En stigning på 50,5 % på 4 år.

Børn & Læringsudvalgets område

På almenområdet er forebyggelse en integreret del af kerneopgaven. Der er en række forebyggende indsatser og projekter, som er relevant at fremhæve i forbindelse med denne strategi.

På daværende Børne- og Familieudvalget det i 2015 besluttet at udmønte en del af kvalitetsmidlerne for dagtilbud i 2015 til **sociale normeringer**. De sociale normeringer blev tildelt oveni institutionens ordinære budget og tilfaldt de institutioner, som havde flest udsatte børn. Dette blev hovedsageligt vurderet i henhold til forældrenes socioøkonomiske vilkår og med henblik på at styrke det pædagogiske arbejde med børn i udsatte positioner. I forbindelse med fordelingen af sociale normeringer i 2018 blev der udviklet en fordelingsnøgle, som tager afsæt i en socioøkonomisk analyse af den aktuelle børnegruppe. Den politiske prioritering af midler af steget fra godt 1 mio. kr. i 2015 til ca. 3 mio. kr. i 2019. Arbejdet med de sociale normeringer har i høj grad styrket mulighederne for at iværksætte lokale tiltag i dagtilbuddene, og der er observeret en tydelig effekt for arbejdet.

Der har siden 2014 været et systematisk fokus på at ensarte og styrke kvaliteten i **overgangen mellem dagtilbud og skole**, da der er evidens for, at en dårlig overgang kan have negativ betydning for elevens trivsel og læring i skolen. Dette blev hovedsageligt håndteret i en nedsat arbejdsgruppe med ledere og konsulenter, som havde til opgave at koordinere arbejdet og implementere relevant viden. I 2017 blev arbejdet styrket gennem en politisk prioritering af midler, som blev udmøntet til ansættelse af en projektmedarbejder, som havde til opgave at kortlægge og fremlægge anbefalinger til arbejdet. Arbejdet er en del af implementeringen af Børne- og Ungepolitikken og der er nu vedtaget en række anbefalinger.

I 2015 blev **det pædagogiske tilsyn** på dagtilbudsområdet omlagt med afsæt i evidensbaserede programmer om høj kvalitet i dagtilbud. Tilsynet gennemføres i lige år og indeholder en række temaer, der sætter fokus på forskellige forhold i det enkelte dagtilbud, som har betydning for høj kvalitet. Kvalitetstemaerne skaleres vha. spørgeskemaer og observationer for at kunne følge udvikling og progression. I 2016 medførte en samlet skalering af arbejdet med læreplanstemaer på 2,6. Tilsynet i 2018 medførte en samlet skalering på 3,8.

Projekt ”**Trygt og sundt videre**” i Sundhedsplejen er en del af implementeringen af Børne- og Ungepolitikken og er finansieret af satspuljemidler (2018- 2021). Her skabes en øget opmærksomhed og fokus på børns trivsel og sundhed i forbindelse med overgange fra hjem til vuggestue/dagpleje og vuggestue/dagpleje til børnehave. Dette vil afstedkomme øget fokus på sundhed og trivsel i dagtilbud, bedre samarbejde med forældrene om barnets hele sundhed og trivsel, hjemmebesøg til familier med behov for sundhedspleje, øget tværfagligt samarbejde mellem sundhedsplejen og dagtilbud- herunder etablering af COS P forældregrupper. Endelig vil der i område Midt blive beskrevet, iværksat og udført en vifte af tilbud som kan gives til førskolebørn i område Midt. Dette knyttes til TVÆRS. Projektet er forankret i Sundhedsplejen. The Circle of Security (COS) er en behandlingsmetode, der har til formål at fremme en god og tryk tilknytning mellem barn og omsorgsperson.

Der arbejdes også på **styrkelse af kvalitet i dagtilbud** herunder et fokus på barnets første 1000 dage, med mere fokus på tidlig og systematisk opsporing og handlemuligheder, når der er en bekymring for et barn/ familie, sikre større integration og danskundskaber for tosprogede børn i dagtilbud samt daglig faglig ledelse af kvalitet i dagtilbud.

Der er vedtaget en **Literacy strategi**, der kan defineres som ”menneskets kompetence til at afkode, forstå og anvende tegn som fx. bogstaver, tal, diagrammer, grafer, tegning og billeder”. Strategien rummer 6 kommunale pejlemærker. Pejlemærkerne udstikker en fælles retning for arbejdet med literacy og efterlader samtidig frihed til at vejen mod målopfyldelse kan være forskellig og betinget af den forudsætningsmæssige forskellighed, som altid vil være til stede i pædagogiske miljøer

1. Læseglæde & Læselyst	4. Kritiske forudsætninger
2. Forældresamarbejde	5. Sammenhængskraft
3. Data som navigationsværktøj	6. Fælles tværgående ansvar

Hvilke gode tiltag kan der bygges videre på?

Der er oprettet tværfaglige netværk, **TVÆRS**, i dagtilbud og skoler, med det formål at sikre en tidlig og forebyggende indsats samt videndeling mellem faggrupper, herunder rådgivning om hvorvidt en bekymring skal føre til en egentlig underretning. TVÆRS er ligeledes et forum hvor forældre kan få sparring og vejledning af fagprofessionelle. Der afholdes møder hver 6. uge i dagtilbud og hver 2. uge i skolerne. Her deltager en PPR psykolog, en sundhedsplejerske, en daglig leder i dagtilbud/skole og en sagsbehandler/socialrådgiver. TVÆRS er netop blevet evalueret vha. spørgeskemaer til de faste medlemmer af TVÆRS og til et udsnit af medarbejdere, der har haft sager på TVÆRS. Evalueringen viser bl.a. at TVÆRS er tæt på praksis, at ens faglige arbejde styrkes vha. TVÆRS, at der er et helhedsorienteret blik på barnet og at TVÆRS styrker arbejdet med barnet/den unge/familien. Det opleves dog også at møderne i TVÆRS er for få eller af for kort varighed. Flere gange inviteres forældre med til TVÆRS drøftelser og dette bør der være tid nok til. 100 % af medarbejderrespondenterne svarer bekræftende til at TVÆRS styrker det generelle tværfaglige arbejde og alle vil tage en sag op i TVÆRS igen.

Der er indført en metode, **Signs of Safety**, med fokus på familiens udfordringer og ressourcer, at skabe gode samarbejdsrelationer med forældre, privat- og professionelt netværk (sagsbehandlere, kontaktpersoner i relation til dagpleje, skole, fritid og leverandører). Metoden har fokus på ressourcer og anvendes af flere medarbejdere, der arbejder med børn og unge, herunder sagsbehandlere, en del af unge- og familieindsatsen samt i det formelle tværfaglige samarbejde, TVÆRS. TVÆRS har potentiale til at blive stærkere og mere afgørende i den tidlige forebyggende indsats. Eksempelvis ved at mødes oftere og ved at der knyttes 3 socialrådgivere særligt til dagtilbud og skoler.

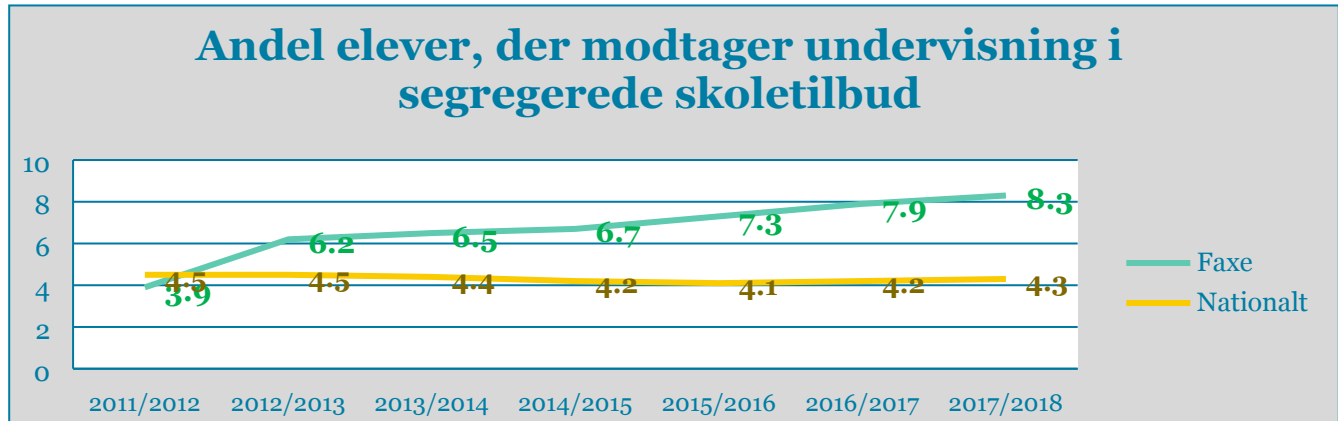
Det elektroniske dialogværktøj **Familiedialog** er under implementering. Formålet er at styrke samskabelsen mellem fagpersoner, familien og netværket. Familiedialog giver familien mulighed for at deltage aktivt i og tage ansvar for egen indsats, og de får selv mulighed for at pege på dem, som de oplever at have brug for at samarbejde med. Familiedialog er bygget over Signs of Safety og Børnelinealen (som anvendes til at skalere bekymring for situationen). I Familiedialog ligger også et beskrevet overblik over forebyggende indsatser på børne- og ungeområdet. Familiedialog er blevet videreudviklet til Faxe Kommunes behov og indeholder derfor her også en platform, Pædagogisk Notat, til at koordinere og dokumentere forebyggende indsatser lokalt på skoleområdet.

Der er potentiale for at videreudvikle og udbrede Familiedialog i Faxe Kommune, fx gennem yderligere implementering af pædagogisk notat eller tilkøb af indstillings- og ansøgningsmodul, som gør det muligt at styrke de faglige overgange til fx visitationer. Dette vil blandt andet kunne skabe bedre styring i overgangene, mere ledelsesinformation og hurtigere handling.

Derudover kan der med fordel investeres i den enkelte medarbejders kompetencer til at være tovholder samt arbejdspladsernes ressourcer til at køre flere Familiedialog forløb. For nuværende implementeres Familiedialog nemlig i de fora, hvor der allerede er afsat ressourcer til brede faglige fællesskaber, fx Task Force og TVÆRS.

I 2017 besluttede daværende Beskæftigelsesudvalg at etablere en **Task Force** i Faxe Kommune. Projektet startede op pr. 1. november 2017. Formålet med Task Forcen er at få ledige forældre tilbage på arbejdsmarkedet via en helhedsindsats i familien. Projektet udspringer af en hypotese om, at familiens problemer minimeres ved at forældrenes tilknytning til arbejdsmarkedet øges. Der er fokus på at sikre barnets/børnenes udvikling og trivsel, hvilket på længere sigt skal medvirke til, at børnene som unge og voksne får en stærk tilknytning til arbejdsmarkedet. Hensigten med projektet er også at afprøve en model, hvor én familie får en medarbejder, der er kontaktpunkt til Faxe Kommune. Task Force varetager myndighedssagsbehandling vedrørende forsørgelsen, særlig støtte til børnene samt den udførende del i forhold til familierådgivning, jobsøgning, kontaktperson til barnet, børns skolegang mv. Task Force er et team på 4 medarbejdere, som har både myndigheds- og udføreropgaver. Det betyder, at teamet har kort vej fra beslutning til handling.

Der har siden Byrådets temamøde vedr. udgifterne til det specialiserede område afholdt i august 2017, være en øget opmærksomhed på det stigende **segregeringsniveau** på skoleområdet, hvor andelen af elever, der modtager specialundervisning i specialklasser er fortsat stigende, jf. diagram.

Der er i 2019 igangsat et udviklingsarbejde, hvor den overordnede målsætning er et fald i segregeringsniveauet og udgifterne til dette. Dette indebærer blandt andet et fokus på:

- Styrkelse af de specialiserede undervisningstilbud.
- Styrkelse af visitationsprocessen til de specialiserede undervisningstilbud
- Styrkelse af fællesskaber og inklusionsmulighederne på skoleafdelingerne
- Implementering af incitamentsstyring

Sundhedsplejen får kendskab til familierne allerede i graviditeten og besøger familier der af egen læge og /eller jordemødre kategoriseres som sårbare eller udsatte. Dette en del af fødeplan og sundhedsaftalerne. Sundhedsplejen har erfaret, at en del af disse gravide har en psykiatrisk diagnose så som angst, depression, borderline. I 2018 havde 40 kvinder brug for ekstra støtte af en sundhedsplejerske i graviditeten og en del af disse blev henvist til ”tidlig indsats” (som er et koordineret samarbejde med Familiehuset og Socialcenteret) i form af massiv støtte i barnets første tid. Mange af disse familier har også store sociale problemer.

Derud over kommer sundhedsplejersken også i kontakt med familier, som mistrives af psykiske eller sociale årsager under de almene hjemmebesøg. Kommunen er lovgivningsmæssigt forpligtiget til (via Sundhedsloven) at tilrettelægge forebyggende sundhedsydelse, som kan bidrage til at sikre børn og unge en sund opvækst og skabe gode forudsætninger for en sund voksentilværelse.

Der er et forebyggelses-potentiale i at styrke fokus på gravide/spædbørnsfamilier idet Sundhedsplejen oplever, at der er en stigning af familier, som er stærkt udfordrede psykisk og socialt. Et team som kunne arbejde lige så håndholdt som Task Force men med fokus på familiedannelse, udvikling af forældrekompetencer og barnets opvækst kunne være en løsning.

Familie- og Ungeindsatsen (bl.a. indsatser til børn, unge og familier) er samlet organisatorisk. FUI tilbyder indsatser efter serviceloven (i forhold til målgruppen i denne strategi) og er placeret under anbringelser på indsatsrampen. FUI har både de personrettede og de familierettede indsatser, og kan derfor arbejde med hele familien. Her vil der kunne arbejdes med tilbudsviften for familier og for mere højtærskel indsatser. FUI er placeret i Søndergade i Haslev, hvor der også er oprettet en styrket indgang (UngeVejen) for unge.

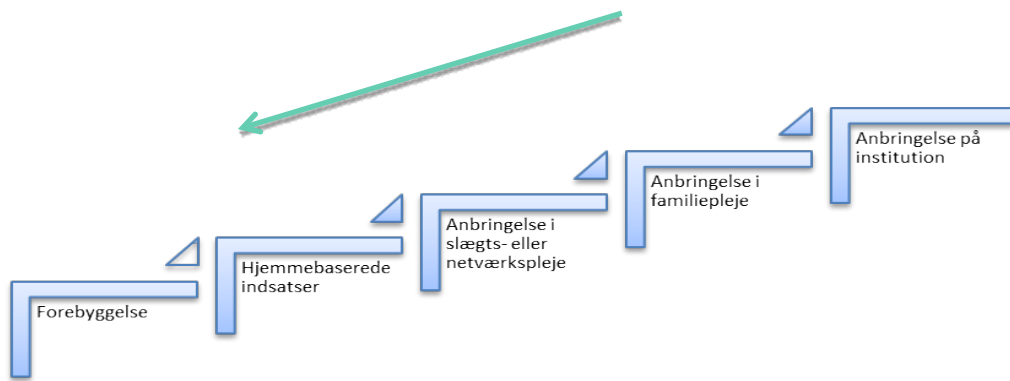
PPR har en bred tilbudsvifte med vidensbaserede tilbud, der er lavtærskel indsatser, hvoraf nogle med fordel kan videreudvikles. Der er tale om:

- Rådgivning til forældre i forhold til børns/unges trivsel i dagtilbud og skole.
- Ungerådgivning 13 til 18 år
- Angst tilbud – et særligt PPR tilbud (implementeres i marts/april-2019)
- Ad hos – gruppe tilbud
- Diamant forløb til børn med megen vrede i dagtilbud og skole

Center for Familie, Social & Beskæftigelse har indgået partnerskab med erhvervs-Ph.d. studerende Karsten Storgaard Bjerre om sociale investeringer i udsatte børn og unge. Ph.d.-projektet forløber fra april 2019 til april 2021 under Århus Universitet og KLK foruden en række andre kommuner. Ph.d.-projektet beskæftiger sig med sammenhænge mellem 1) forebyggelse i praksis og 2) styring, strategi og ledelse på børneområdet. Det undersøges bl.a. nærmere, hvorvidt og hvordan sociale investeringer kan åbne for nye forebyggelsesmuligheder, og hvad dette i givet fald kræver i en praktisk forvaltningskontekst. Den empiriske del af projektet ser bl.a. nærmere på, hvordan budgetternes størrelse og økonomistyringens tilrettelæggelse har betydning for det forebyggende arbejde ift. et mere kortsigtet fokus. Projektet fokuserer dernæst på hvilke potentielle muligheder og trusler, der er forbundet med at anvende forskellige varianter af sociale investeringer.

Indsatsrampen illustrerer, hvordan tilbudsviften er struktureret i forhold til både graden af indgriben og tyngden i udgifter til indsatserne. Indsatsrampen viser forskellige typer af indsatser og tilbud i forhold til graden af indgriben i hverdagen og afstande til et almindeligt hverdagsmiljø. Jo højere op ad trappen, des mere indgribende indsats i forhold til et almindeligt hverdagsliv. Den understreger fokus på to ting;

- At forebyggelse og indsats i eget miljø altid er målet.
- At indsatser over for børn og unge altid sker ud fra et forløbsperspektiv som sikrer gradvis nedtrapning af indsatsen.

Arbejdet med indsatsstrappen indebærer, at alle skal arbejde langt mere intensivt ind i det forebyggende arbejde og mere tværfagligt. Tænkningen om indsatsstrappen fungerer som en fælles referenceramme.

Der er et stort potentiale for videreudvikling af indsatsstrappen og koordination af tilbudsviften med fokus på en tidligere, mere forebyggende indsats for børn og unge i kommunen og i at styrke en systematisk opsporing af børn og unge med særlige behov for støtte eller i risiko. Der bør udvikles nye foranstaltningstyper, som kan fungere som alternativer til anbringelser, og dermed sikre indsatsstrappens nederste trin.

Der er således igangsat en lang række initiativer og tiltag gennem de sidste år, hvor der kan og bør bygges videre på flere. Der har dog ikke før været en gennemgående rød tråd, en fælles strategi, der har dannet grundlag for udviklingen og som har samlet initiativerne og tiltagene.

Ambition

Bag baggrund af ovenstående inspiration, eksisterende politikker og strategier, allerede iværksatte tiltag, gode erfaringer og kendskab til udfordringer, er strategien udtryk for flere ambitioner på området:

- Den overordnede ambition er at styrke den eksisterende tilgang i forhold til børn og unge i Faxe Kommune, således at flere børn og unge oplever et hverdagsliv, som indeholder den trivsel og læring, der skal til for at klare sig godt i voksenlivet.
- Det er også en ambition at forene lovmedholdelighed og kvalitet med økonomisk bæredygtighed.
- Det er desuden en ambition og et udgangspunkt for omstillingen, at de indsatser og foranstaltninger, der tilbydes børnene, de unge og familierne tager udgangspunkt i ressourcer, og at der anvendes den netværksorienterede tilgang, både i henhold til muligheder i barnets og

familiens netværk, således at netværket bliver aktivt i løsningen af børnenes og familiernes problemstillinger, men også i henhold til inddragelse af relevante fagpersoner.

Alle børn og unge skal sikres en tidlig og sammenhængende indsats, så de opnår de bedste muligheder for udvikling, trivsel og selvstændighed. Indsatsen skal være inddragende, tværfaglig, effektiv og rettidig. Forældre skal føle sig hørt og taget med på råd.

Anbefalinger

For at kunne indfri ambitionerne anbefales det at sætte fokus på en række punkter, så der sikres en målrettet, helhedsorienteret og langsigtet indsats overfor børn og unge på tværs af fagligheder og enheder.

I fokuspunkterne ligger at børn, unge og familier skal have den hjælp, de har brug for, så hurtigt som muligt og at hjælpen skal være den bedst egnede. For at sikre dette er det nødvendigt med et velfungerende tværfagligt samarbejde, mere dialog mellem alle parter og tættere kontakt med og inddragelse af familierne. Det er nødvendigt, at hjælpen er tilgængelig og kvalificeret, og at den faktisk gør en forskel for familierne. Det er ligeledes nødvendigt, at de børn, unge og familier, der er i kontakt med den sociale myndighed i Faxe Kommune sikres den bedste indsats ved at sagsbehandlerne gives mulighed for at være tættere på familierne og følge op på den indsats, de gives. På nuværende tidspunkt har sagsbehandlerne i gennemsnit ca. 55 sager, hvilket gør den hyppige opfølgning umulig. Det anbefales derfor at opnormere antallet af sagsbehandlere, så sagstallet minimeres. Kommuner, der omlægger indsatsen i disse år, ligger omkring 30 sager pr. sagsbehandler i gennemsnit.

Det anbefales også at opnormere antallet af sagsbehandlere, så fagprofessionelle i dagtilbud og skoler har direkte adgang til socialfaglig rådgivning og sparring. Dette skaber bedre betingelser for fagprofessionelles muligheder for at identificere børn og familier tidligt i en problemudvikling. Samtidig kan det medføre større opsøgning i opsporingsarbejdet og lettere at italesætte bekymringer, når der er mulighed for løbende og uformel socialfaglig afklaring i dagligdagen. Den løbende dialog mellem fagprofessionelle i almenmiljøet og mellem socialrådgivere, sundhedsplejersker og/eller PPR-medarbejdere i de specialiserede fagmiljøer medfører ligeledes, at kendskab til arbejdsgangene på det socialfaglige område øges. Dette vil være en ændring i forhold til den måde, sagsbehandlerne arbejder på nu.

Der er med andre ord behov for en omlægning af den nuværende indsats og tilgang – en turnaround.

Det anbefales at investere i fokuspunkterne, for at kunne lykkes med Fælles om Forebyggelse. Investeringen forventes at give et afkast i form af færre udgifter til omfattende og dyre indsatser senere hen, lige som det forventes at der ikke vil være behov for tillægsbevillinger fremadrettet. Dette ses i andre kommuner, som i disse år også omlægger deres indsatser. Det afkast, der må komme, investeres i at udvikle de konkrete forebyggende indsatser.

Samtidig er der ansvar for at bruge skatteydernes penge fornuftigt og få mest muligt ud af de ressourcer, der er til rådighed. Derfor er der brug for, at der arbejdes fokuseret og i samme retning lige fra det politiske udvalg, over direktion og ledere til sagsbehandlere, sundhedsplejersker og pædagoger og lærere.

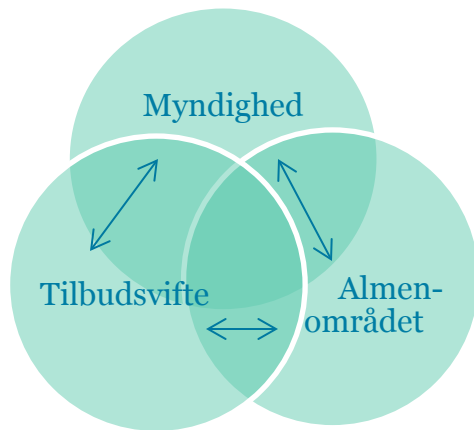
Der bør måles løbende på indsatsernes resultater og effekt.

Fokuspunkter og investering

Fokuspunkterne skal ses som centrale og som grundsten for at komme i mål med at udvikle, omlægge og forbedre indsatsen overfor børn, unge og familier.

1. Hurtig opsporing og tidlig indsats
  - a. Systematisk og tidlig opsporing
  - b. Tilbudsviften og indsatsstrappen udvikles
  - c. Indsatser, der virker

2. Styrket adgang til støtte og hjælp
  - a. Et tydeligt, tidligt og sammenhængende rådgivningstilbud
  - b. Styrket socialrådgivning og myndighedsarbejde
  - c. Ressourceorienteret tilgang

3. Effektivt og tværfagligt samarbejde
  - a. Samarbejde mellem almen og specialiseret
  - b. Fælles mål og fælles løsninger
  - c. Fornødne ressourcer og råde-/handlerum til stede i TVÆRS

Fokuspunkterne favner de områder, der arbejder med børn og unge i Faxe Kommune – dem, der er fælles om forebyggelse. Det ene punkt kan ikke lykkes uden det andet, idet der er både et hvis sammenfald i fokuspunkternes underemner og et gensidigt afhængighedsforhold. Det ene kan ikke lykkes uden det andet. Dette illustrerer nedenstående model:

Det er fællesheden, der er i fokus- både i fokuspunkterne og udviklingen og i de konkrete løsninger.

Resultaterne ved at omlægge indsatsen relateres ikke kun til økonomiske forhold, men også til en lang række andre parametre, bl.a. tættere borgerkontakt, lovmedholdelighed, tværfaglighed og øget faglighed.

Der tilstræbes sammenhængende løsninger, hvor barnets/den unges skole- eller dagtilbud forpligtes i et tæt samarbejde og under fælles ansvar.

1. Hurtig opsporing og tidlig indsats

	1. Hvad skal der gøres	2. Hvordan gør vi det	3. Investering	4. Hvordan måles det
a. Systematisk og tidlig opsporing.	For at kunne sætte tidligere ind, når der er børn og unge, der har brug for noget særligt i en periode, er det vigtigt, at man kan få øje på de tegn, børn og unge udviser, og at man ved, hvad tegnene fortæller. Vurdering af alle børn og unge i forhold til deres udvikling og trivsel. Sagsbehandlernes rolle i den tidlige og forebyggende indsats i potentielle sager kan styrkes i form af rådgivning.	Implementere model for og værktøj til tidlig opsporing. Fælles handleguide. Styrke det tværfaglige samarbejde TVÆRS. Styrket sparring i almenområdet om bekymringer for børn. Der struktureres et TVÆRS forum for dagplejen på samme måde som der er for dagtilbud/skole.	Opsporingsværktøj købes/udvikles. Vurderes at koste ca. 250.000 kr. Opprioritering af medarbejdernes side, så TVÆRS styrkes. Se også skema 3 "Effektivt og tværfagligt samarbejde – 3 socialrådgivere ansættes".	Børns, unges og familiers vanskeligheder afhjælpes så vidt muligt i det almene system (inden det bliver en sag i Socialcentret). Måles på antal sager i Socialcentret og på antal underretninger. Udvikling og implementering af opsporingsværktøj påbegyndes så hurtigt som muligt og er klar til brug sommer 2020. Mål for underretninger skal være nået i 2021. Opgøres i årsrapport for underretninger for 2021. Med opprioritering af medarbejdernes side vil det blive muligt at strukturere et dagpleje-TVÆRS. Dette skal fungere fra 2020. Mål: 50 % af alle underretninger, som modtages i Socialcentret vedrører børn under 8 år. I 2018 var 36 % af alle underretninger om børn under 8 år.
b. Tilbudsviften og indsatstrappen udvikles.	Der mangler overblik over tilbudsviften i forhold til indsatstrappen. Indsatstrappens nederste trin udbygges med hjemmebaserede, lavtærskel og fleksible indsatser.	Implementere tankesættet forbundet med at arbejde med indsatstrappen vha. oplæg. Flere fleksible indsatser for familier/forældre	Flere veldokumenterede og effektive forebyggende tilbud lokalt. Kompetenceudvikling i mindset om brug af	At der i arbejdet med foranstaltninger er fokus på, at barnet bringes ned ad indsatstrappen. Mål for at nedbringe barnet af indsatstrappen dokumenteres i sagerne.

	Tænkningen om bevægelse ned af indsatsrampen udbredes.	bl.a. i form af mere socialfaglig rådgivning bl.a. vha. flere medarbejdere. Synliggørelse af indsatsrampen. Analyse af hvilke indsatser, der er behov for.	indsatsrampen.	Der følges op i ledelsestilsyn. Tilbudsviften tilpasses med udvikling af indsatser, der passer til de behov, som børn, unge og familier har. Måles ved før og efter sammenligninger af tilbudsviften.
c. Indsatser, der virker.	Der skal, lige fra børnene er helt små, være fokus på indsatser, der virker. Fokus på måling og dokumentation af fremgang. Familie og netværk skal inddrages aktivt i løsningen af barnet/den unges vanskeligheder. Dette sikrer valg af en indsats, der virker.	Fokus på formuleringer og mål og brug af veldokumenterede indsatser. Flere fleksible, kortvarige og ofte intense indsatser. Familie og netværk deltager så vidt muligt i tværfaglige møder. Deres synspunkter inddrages og dokumenteres. Fokus på forskning og evalueringer, der kan give viden om konkrete indsatsers effekt.	Målbare mål i div. planer (som handleplaner, læreplaner). Der udarbejdes inspirations- og vejledningsmateriale til formulering af målbare mål. Der skal bruges veldokumenterede indsatser.	Indsatser udvælges ud fra effekt. Inspirationsmaterialet skal være tilgængeligt for alle, der arbejder med børn og unge i Faxe Kommune.

2. Styrket adgang til støtte og hjælp

	Hvad skal der gøres	Hvordan gør vi det	Investering	Hvordan måles det
a. Et tydeligt, tidligt og sammenhængende rådgivningstilbud.	Et udvidet rådgivningstilbud. Styrke sundhedsplejens tværfaglige samarbejde mens børnene er små. Styrket samarbejde mellem Sundhedsplejen, PPR og Familiehuset. Etablere forebyggende, tværfaglige tiltag på almenområdet.	Der udvikles et sundhedsfagligt team, der bl.a. kan varetage indsatsen over for småbørnsfamilier, der har brug for særlig støtte.	22 socialrådgivere ansættes til at arbejde med tidlig indsats og forebyggelse, bl.a. i form af rådgivningsforløb (ud over deres alm. myndighedsarbejde) 11 mio. kr. 2 sundhedsplejersker ansættes til at varetage den tidlige, tværfaglige indsats. Der tages udgangspunkt i barnets første 1000 dage. 1,2 mio. kr.	Mistrivsel opspores for flere børn i dagtilbud, skole, sundhedspleje og tandplejen. Dette måles vha. underretninger. Der tilbydes lange flere tidligt forebyggende indsatser og forløb end visiterede indsatser.
b. Styrket myndighedsarbejde – inddragelse, faglig udredning, valg af indsats og opfølgning.	Hyppigere opfølgning i alle sager. Lettilgængelig adgang til sparring med sagsbehandlere for skole og dagtilbuds ansatte. Myndighedsarbejdet styrkes mht. lovmedholdelighed. Børn, unge og familier inddrages i egen sag.	Sagsbehandlerne skal have tid til deres sager. Øget grad af samarbejde. Øge sagsbehandlernes tilgængelighed og styrke deres socialfaglige rådgivningsarbejde. Der fastsættes opfølgningsskandener for alle indsatstyper.	Der ansættes 22 socialrådgivere – se ovenfor – for at nedbringe antallet af sager fra gns. 55 pr. medarbejder til ca. 30. Øget lovmedholdelighed. Øget systematik. Tættere på familierne.	Hyppigere opfølgning på alle iværksatte indsatser. I alle sager/iværksatte indsatser dokumenteres opfølgning hvert kvartal. Ledelsestilsyn med fokus på inddragelse, faglig udredning, valg af indsats og opfølgning. Der udvikles retningslinjer for hvad en opfølgning indebærer og hvad opfølgning kan give anledning til, herunder hvornår en indsats afbrydes grundet manglende effekt.

	Relevante samarbejdsparter inddrages. Afsøgning af relevante og effektive indsatser på baggrund af en stærk faglig udredning.	Disse indarbejdes administrative procedurer.		
c. Ressourceorienteret tilgang.	Flere medarbejdere skal kende til Signs of Safety (SOS). Synliggørelse af børn, unge og familiers ressourcer.	Kompetenceudvikling i SOS.	Der afholdes i første omgang et internt temamøde/workshop om SOS.	Den ressourceorienterede tilgang skal være synlig i sager, statusbeskrivelser, udtalelser og andre faglige beskrivelser af børn, unge og familier. Der bruges SOS i alle TVÆRS fora.

3. Effektivt og tværfagligt samarbejde

	Hvad skal der gøres	Hvordan gør vi det	Investering	Hvordan måles det
a. Samspil og samarbejde mellem almen og specialiseret.	Oftere mødehyppighed i TVÆRS dagtilbud. Fokus på, hvordan relevante personer systematisk inddrages i opgaveløsningen i forhold til at sikre en koordineret indsats. Koordinering mellem almen og specialområdet, når der foregår en særlig indsats.	Sagsbehandlere med tid til at være tættere på almenområdet. Etablering af forebyggende tiltag på skoler og i dagtilbud i form af tilknytning af socialrådgivere i de 3 distrikter. De 3 ansættes i Socialcentret, men har deres primære virke i dagtilbud og skoler på baggrund af en rådgivende funktion.	3 socialrådgivere ansættes til at varetage den tætte kontakt til dagtilbud og skoler og til at indgå i TVÆRS. 1,8 mio. kr. Større tilgængelighed for almenområdet til sparring og støtte i drøftelser.	Færre indsatser via SEL § 52 og flere rådgivnings- og vejledningsindsatser forud for underretninger. Mere konsultativ bistand til fagprofessionelle Der udføres færre PPV med testning efter år 2021. Tværs udvikles til et handleorienteret samarbejde, med mulighed for igangsættelse af indsatser. Dette sker i takt med at investeringen i Fælles og Forebyggelse giver et afkast.
b. Fælles mål og fælles løsninger.	Der er ikke en fælles forståelse i almenområdet af, hvornår børn er i målgruppen for sagsbehandlerens arbejde. I nogle sager går der for lang tid mellem opfølgningerne. Mål for indsatser/støtte er ikke altid kendt af de rette personer (fx kender en klasselærer ikke altid til de mål en kontaktperson arbejder med i fht. en ung)	Fælles tilgang og praksis. Der udarbejdes inspirations- og vejledningsmateriale til formulering af målbare mål.	Bedre kommunikation og fælles sprog mellem almenområdet og specialområdet om bekymringer.	Der udarbejdes vejledende materiale.
c. Fornødne	Øget mulighed for at bruge	Videreudvikle det	Sikre, at medarbejdere,	Øget antal møder i TVÆRS.

ressourcer og råde- /handlerum i TVÆRS	TVÆRS både som forældre og som medarbejder i kraft af hyppigere møder og TVÆRS medlemmer med bedre tid til vejledning og sparring.	tværfaglige samarbejde mellem socialrådgivere, sundhedsplejen, skoler, fritidsklubber, dagsinstitutioner m.	der sidder i TVÆRS har tid til at tage sig af sager i TVÆRS. Der afsættes en pulje til styrkelse af TVÆRS i form af ansættelser. 2 mio. kr. Dette skal ses i sammenhæng med ansættelse af 3 socialrådgivere i dagtilbud/skole distrikterne.	Øget antal sager i TVÆRS. Øget antal sager i TVÆRS hvor forældrene deltager.

Opgørelse over investeringsbehov

	Etableringsudgift i opstarts år (2020)	Udgift det efterfølgende år (2021)	Udgift fremadrettet (2022-)
Opsporingsværktøj købes/udvikles/drift.	250.000 kr.	50.000 kr.	0 (udgift tages fra afkast)
Kompetenceudvikling, indsatstrappen og Sign of Safety	50.000 kr.	0	0
2 sundhedsplejersker (tidlig, tværfaglig indsats)	1,2 mio. kr.	1,2 mio. kr.	1,2 mio. kr.
21 sagsbehandlere (nedsættelse af sagsantal pr. rådgiver til 25 sager og tættere kontakt til familier)	10,5 mio. kr.	10,5 mio. kr.	10,5 mio. kr.
3 socialrådgivere (tilknyttes dagtilbud og skoler)	1,5 mio. kr.	1,5 mio. kr.	1,5 mio. kr.
Pulje til styrkelse af TVÆRS (ansættelse af medarbejdere)	2 mio. kr.	2 mio. kr.	2 mio. kr.
Projektleder (2 år, deltid)	450.000 kr.	450.000	0
I alt	15.950.000 mio. kr.	15.700.000 mio. kr.	15.200.000 mio. kr.

Økonomi

Gennem en årrække har der været gentagende økonomiske udfordringer på hele børne- og ungeområdet. Dette kan skyldes flere ting;

- Flere udgifter til foranstaltninger end det vedtagne budget
- Der opleves en markant stigning i antallet af familier, som er belastet af socialt betingede problemer, og som har behov for særlig støtte fra alle parter - lige fra sundhedsplejen til Socialcentret.
- Der er en markant stigning i antallet af underretninger.
- Skærpede krav til kommunernes opgavevaretagelse i forhold til børn og unge.
- Øgede lovkrav til myndighedsarbejdet gennemført nationalt uden tilførsel af ressourcer

Inspireret af andre kommuner og deres resultater vurderes det at der ved at investere i denne strategi kan iværksættes den turnaround som hele området har brug for.

Det ligger i strategien, at der ved at opnormere på medarbejdersiden kan opnås gevinster på foranstaltningssiden, idet det i højere grad bliver muligt at sætte ind med tidlige forebyggende foranstaltninger, med øget opfølgning i sager og med tættere samarbejde mellem almen og specialområdet – at man ved at sætte tidligere og bedre ind kan sætte billigere ind, men også at minimere udgifter på sigt. Dette skal primært ske i kraft af hyppigere opfølgninger og på de tidlige, fleksible indsatser.

Investeringen forventes til gengæld at give et afkast i form af færre udgifter til omfattende og dyre indsatser senere hen. De første gevinster formodes at kunne høstes i løbet af budgetperioden. Det vil sige, at gevinsten ved strategien kommer med en vis forsinkelse i forhold til investeringen, da det dels tager tid at implementere strategien fuldt ud og få indsatserne og de forebyggende tiltag til at virke.

Nedenstående skema oplyser forbrug for de sidste 4 år på det sociale børne- og ungeområde. Udgifterne er steget markant, mens børnetallet ikke er stigende. Det skal bemærkes, at der i 2018 er 10 anbragte børn, som koster over 1 mio. kr. pr. barn pr. år.

Funktion	2015	2016	2017	2018
5.20 Opholdssteder	*41.360.572	*26.357.123	33.059.633	39.753.678
5.21 Forebyggende foranstaltninger	30.290.614	33.522.689	32.795.590	37.658.602
5.22 Plejefamilier	*	22.317.655	24.130.441	29.576.795
5.23 Døgninstitutioner	7.134.196	4.346.018	1.054.163	1.925.549
5.24 Sikrede institutioner	1.327.838	975.161	1.058.929	4.271.623
5.72 Sociale formål (merudgifter til børn og tabt arbejdsfortjeneste)	8.027.038	6.552.903	6.210.938	8.525.123

I alt	88.140.258	94.071.549	98.309.694	121.711.370

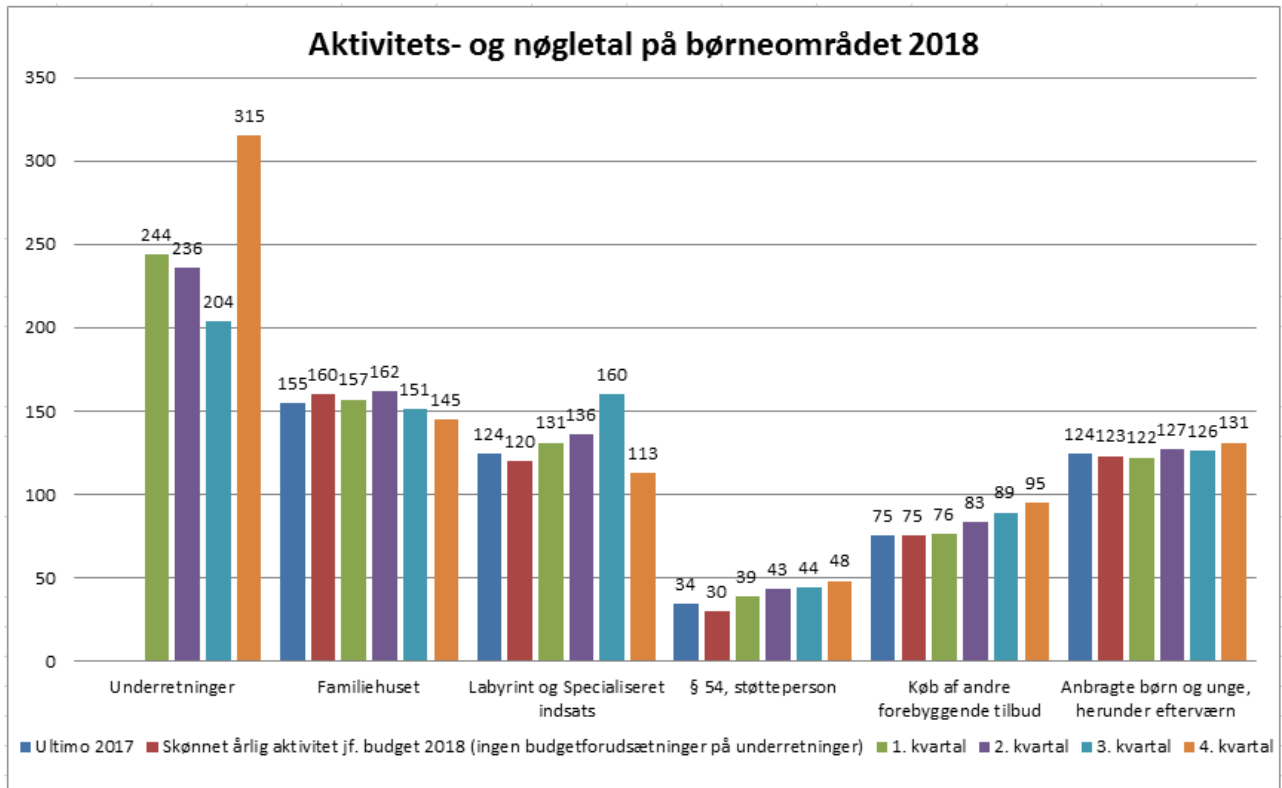
*I 2015 var plejefamilier (5.22) en del af opholdssteder (5.20) hvilket forklarer faldet for 5.20 fra 2015 til 2016.

Nedenstående skema oplyser forbrug på det almene område gennem de sidste 4 år. Skemaet er delt op i det almene og det supporterende.

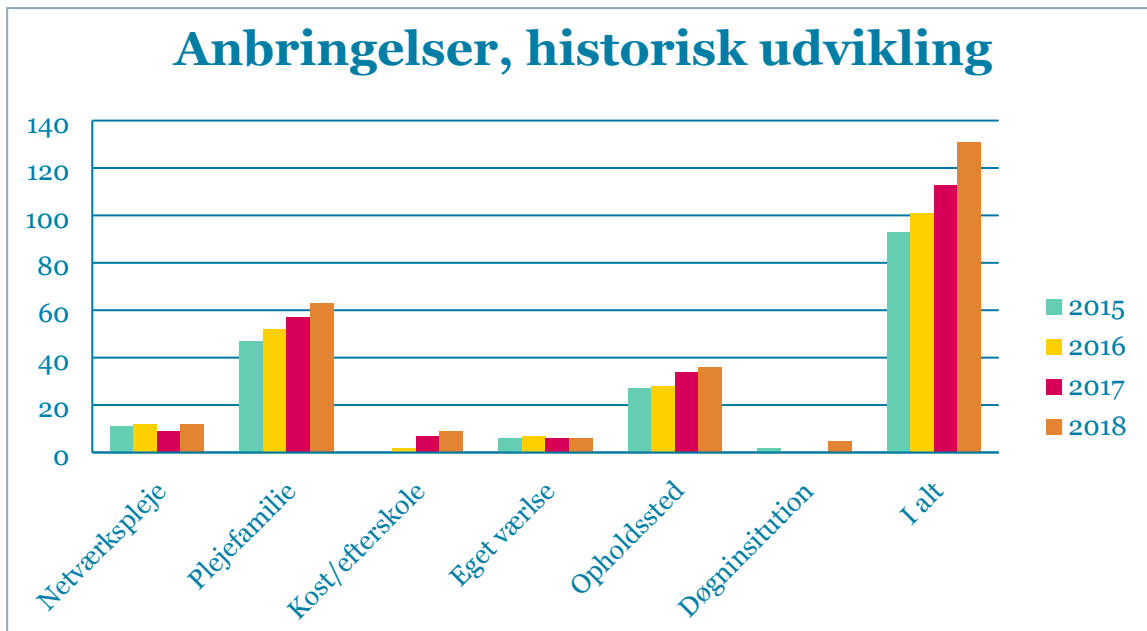
Funktion	2015	2016	2017	2018
03.07 Specialundervisning i regionale tilbud	1.393.680	1.063.680	1.399.848	2.010.468
03.08 Kommunale specialsoler og interne skoler i dagbehandlingstilbud og på anbringelsessteder	46.334.289	37.635.152	43.925.475	43.894.401
03.16 Specialpædagogisk bistand til børn i førskolealderen	943.900	627.931	583.482	117.128
05.10 Fælles formål (Støttetimer)	7.493.426	7.033.330	6.862.219	6.925.256
05.17 Særlige dagtilbud og særlige klubber	1.964.227	0	0	0
05.21 Forebyggende foranstaltninger for børn og unge	4.932.469	5.769.412	6.778.300	6.644.857
05.25 Særlige dagtilbud og særlige klubber	0	1.606.115	1.408.364	2.298.856
I alt	63.061.991	53.735.620	60.957.688	61.890.966

Supporterende netværk hvoraf en del af budgettet bliver anvendt på det specialiserede område.				
04.89 Kommunal sundhedstjeneste	5.354.633	5.464.540	4.984.890	6.561.670
03.04 Pædagogisk psykologisk rådgivning m.v.	7.830.147	7.937.207	8.519.569	9.518.753

Aktivitets- og nøgletal for 2018 med tal for ultimo 2017 og budgetforudsætningerne som sammenligningsgrundlag.

Anbringelsestallet er stigende. Det er usikkert hvorfor, men det kan hænge sammen med tungere problemstillinger, mangel på alternative indsatser, tilflytning af familier, hvor der er anbringelsesgrundlag, stigende krav til sagsbehandlingen, stigende antal underretninger og mangel på tidlige, forebyggende, tværfaglige indsatser.

Det forventes at strategien med øget forebyggelse, fælles fokus og et lavere antal sager pr. sagsbehandler over tid vil få en positiv effekt på den udgiftsudvikling, der har været på hele børne- og ungeområdet, men især på konto 5 de senere år.